

ЦРАС Вх. № 106/19.02.2016г.

Р Е Ц Е Н З И Я

на научните трудове на гл.ас. Вера Илиева Антонова- Върбанова, доктор, за участието ѝ в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент” в професионално направление 7.6. „Спорт”, специалност „Волейбол” на катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал” при НСА „Васил Левски”

Рецензент: доц. Анка Крумова Маринова

В конкурса за „доцент” по волейбол към катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал” при НСА „Васил Левски” участва само гл.ас. Вера Илиева Антонова- Върбанова, доктор /Д.В.бр.84 от 30.10.2015г./. Същата е представила 23 научни труда: 8 самостоятелни публикации, от които 1 монография, 13 разработки – в съавторство и 2 ръководства – също в съавторство.

Цялостната научна продукция на гл.ас. Вера Антонова обхваща 3 предметни области:

I Волейболът в системата на образованието – 9 публикации, в т.ч. и една монография в обем от 109 стр.

II Волейболът в системата на спорта за високи постижения – 9 публикации, в обем от 50 стр.;

III. Ръководства, мениджмънт и маркетингови продукти и др. – 5 публикации, в обем от 50 стр.

Преди всичко, заслужава да се отбележи, че кандидатката отговаря на всички изисквания, свързани с наукометричните норми, като в отделни случаи значително ги превишава. /бр. цитирания- 32/.

Държим да отбележим, че някои от трудовете от първото направление /системата на образованието/ са отпечатани в международни списания, някои от тях на английски език, като формата на изданията е по-голям /3,4,9/.

Трудовете на кандидатката имат подчертано експериментален и приложен характер. В тематично отношение в първия раздел /I/ доминира проблемът за училищното физическо възпитание, с който е свързана и докторската дисертация на кандидатката /”Усъвършенстване на процеса на обучение по волейбол в VI и VII клас на средното образователно училище”/.

В зависимост от целите и задачите на изследванията, кандидатката използва подходящи, доказали своята ефективност методи: експеримент, анализ, математико-статистически методи, наблюдение, анкета, беседа, специализиран запис, компютърни данни по официално одобрени международни програми, обзор на наша и чуждестранна литература.

В тази връзка, искаме да добавим, че литературният обзор е много богат. Само в монографичния труд са библиографирани 96 заглавия, повечето от които са цитирани в текста.

Педагогическата дейност и подготовката на кандидатката е на високо професионално равнище.

Като хоноруван преподавател, впоследствие като редовен асистент,/2008-2010/ и гл.асистент-2011, В.Антонова умело съчетава учебната с научно-изследователската дейност, което е видно от представените трудове.

Работи самостоятелно с редовни и специализирани учебни групи, ръководи дипломанти/ защитени 3 дипломни работи, 2 от които магистърски/, провежда ежегодни семинари по минивoleyбол, съвместно с НСА, столична община и БФВ, участва в интензивни международни и български програми по образователни и научни проекти, работи успешно като треньор с отбора на НСА/жени/- първенец в студентското първенство, ползва английски език на работно ниво, компютърна грамотност, притежава добри комуникационни и организационни умения.

Основните научни и научно-приложни приноси на гл.ас. В.Антонова се съдържат в посочените по-горе области :

I.Волейболът в системата на образованието /9 публикации;8 самостоятелни разработки/.

Преди всичко, по своята проблематика, обхват на изследване, използвани методи и конкретни теоретико-приложни резултати, трудовете в това направление са оригинални и представляват значителен принос за теорията и практиката на играта. А ето и някои конкретни приноси:

- ❖ на базата на богат теоретичен анализ е разкрита фазовата структура при формирането на двигателния навик, което налага етапност в обучението ;
- ❖ разработено и приложено в практиката е програмно съдържание за обучение по волейбол в училищата, с разпределение на програмния материал по часове за VI и VII класове;
- ❖ разкрити са особеностите на двигателната дейност на волейболиста и анатомо-физиологичните и психически особености на детския организъм чрез използването на богат фактически материал/ за което вече стана дума/;
- ❖ с помощта на батарея от тестове за контрол и оценка, съобразени с двигателната дейност при волейбола и особеностите на детския организъм, е установено физическото развитие и физическата годност на учениците;
- ❖ изследвана е техническата подготовка на учениците, чрез използване на тестове за контрол и оценка.

Тестовите са много добре подбрани и информативни.Имаме забележка към тест №8 „подаване с две ръце отгоре зад глава/назад/.Подаването зад глава, на 6м разстояние, е много трудно за изпълнение, още повече, че в игрова обстановка, то се използва за подаване в съседна зона/ примерно от зона 2 в зона 3/. Освен това, упражненията за забиване с използването на обръчи/71,77,78/ са свързани с риск от контузии. Вместо тях, да се използват очертания!

- ❖ на базата на резултатите от изследванията на общата и специална подготовка на учениците, кандидатката прави опит за оптимизиране на спортната успеваемост на обучаващите се, чрез използването на комплекси от специално-подготвителни упражнения, които са близки по структура до елементите от техниката на играта/ с ловене и хвърляне на топката/.

Специално-подготвителните упражнения правят усвояването на играта /формирането на двигателни навици/ по-лесно, по-достъпно, по-

интересно, но според нас трябва да се внимава с продължителността на тяхното използване.

Това налага разнообразяването на методическо ръководство за използването им / брой, дозировка, евентуални грешки, методически указания/.

На базата на мащабно изследване под егидата на Министерството на физическото възпитание и спорта е разработена система за оценяване на резултатите от спортната подготовка на учениците в спортните училища /23/ което създава условия за по-качествена подготовка.

- ❖ с теоретични и практически приноси се характеризира труд №7. Тук се акцентира на методическия аспект при използването на „миниволейбола”, което според нас е изключително полезно за практиката.

Трябва да отбележим, че публикациите от тази група/I/:1,2,4,9,10,11,12,23/ се намират в тясна връзка помежду си, което позволява задълбочено и всеобхватно третиране на един от основните въпроси на теорията и практиката на волейбола- ранното обучение.

Експерименталните разработки на гл.ас. В.Антонова, заложи в трудове: 2,9,10,11 намират практическа реализация в монографичния труд на кандидатката и учебната програма по волейбол за VI и VII класове в училищата.

Трудовете се характеризират с компетентност, наличие на творчески търсения и по форма и съдържание ще подпомогнат учителите по физическо възпитание и ще създадат предпоставки за активизирано участие на учениците в урока по волейбол.

II. Волейболът в системата на спорта за високи постижения /9 публикации в съавторство/

Трудовете в този раздел са показателни за подчертания интерес на кандидатката към големите спортни форуми- европейски и световни първенства, олимпийски турнири и др, където с уменията на опитен специалист, анализира състоянието на съвременния волейбол и открива някои закономерности и тенденции в развитието на играта /3,5,6,14,15,17,18/. По-конкретни приноси:

- ❖ компетентно, аргументирано и задълбочено се прави оценка на ефективността на отделни състезатели и цели отбори, по различни показатели/начален удар, забиване, блокада, посрещане и др./. Това се прави с помощта на количествени методи – използването на КЕ/коефициенти за ефективност/, сравнителен анализ/3,5,6/;
- ❖ разработени са графични модели за резултатността на най-добрите изпълнители на отделните технически похвати, които могат да служат като еталон/14/;
- ❖ на базата на изследвания са доказани добрите моторни качества на българските волейболистки/13/;
- ❖ разкрита е игровата ефективност на българските волейболисти в италианското първенство/15/;
- ❖ изследвана е ефективността на посрещането на началните удари на Европейската лига по волейбол за жени /3/ и др.

Приносните моменти на тези трудове се изразяват най-вече в това, че дават своевременна информация за развитието на световния волейбол и състоянието на българския волейбол, сравнен с тях. По този начин се гарантира една актуализирана и целенасочена подготовка на висококвалифицираните ни волейболисти.

III. Ръководства, мениджмънт и маркетингови проекти и др. /3 публикации в съавторство/.

Дейността на гл.ас. Вера Антонова в това направление се изразява в самостоятелно написване на отделни раздели, които се отличават със своята актуалност и много добра систематика и онагледяване/”Плажен волейбол”/22/.

- ❖ разкрити са някои съвременни тенденции в управлението на ученическия спорт извън физическото възпитание в училищата;
- ❖ установени са нови модели на управление, базирани на нови принципи-маркетингова ориентация и спонсорство/16/. Проучен е опитът на СК”Звезди”94;

Разкрити са някои особености в работата на студентите в неправителствени организации/ практиките на студентите/ и възможностите, които се създават за нови компетенции и квалификации /19,20/.

С много голяма практическа насоченост е труд №21 „Биохимични и физиологични характеристики при експериментален модел на състезателен стрес във волейбола”. Приносите се изразяват в няколко насоки:

- ❖ апробирани са неинвазивни методи за оценка на стреса;
- ❖ разработен е експериментален модел на състезателен стрес;
- ❖ апробиран и оптимизиран е експерименталният модел с волейболен отбор;
- ❖ установена е стресовата устойчивост на отбор.

Приложената от кандидатката документация, изготвена много прецизно, отразява вярно научно-теоретичните и приложни приноси в трудовете ѝ, във връзка с обявения конкурс.

З А К Л Ю Ч Е Н И Е

Главен асистент Вера Илиева Антонова - Върбанова е квалифициран спортен педагог-изследовател със значителни постижения в научно-приложната дейност. Получила е и е доказала с помощта на надеждни количествени методи нови факти за теорията и практиката на спорта.

Въз основа на цялостната ѝ дейност, предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на гл.ас. Вера Илиева Антонова- Върбанова, доктор, академичната длъжност „Доцент”, професионално направление 7.6 Спорт, специалност „Спорт - волейбол”, при катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал” на Национална спортна академия”Васил Левски”.

Рецензент:

/доц. А. Крумова, доктор/

София,

15.02.2016 г.